

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2001

Vragen van de leden **Karabulut** (SP), **Van Ojik** (GroenLinks) en **Ploumen** (PvdA) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *kernwapenbeleid* (ingezonden 8 februari 2018).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) mede namens de Minister van Defensie (ontvangen 1 mei 2018). Gezien het belang van dit onderwerp heeft het kabinet de AIV verzocht een advies uit te brengen over de toekomstige rol van kernwapens. Bijgesloten de adviesaanvraag over dit onderwerp, die uw Kamer eerder is toegegaan. De kabinetsreactie op dit advies zal in het bijzonder ingaan op uw vragen, met name wat betreft de rol van Amerikaanse sub-strategische kernwapens in Europa en de nucleaire taak van Nederland.¹

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van de specifieke plannen met de nucleaire vrije val vliegtuigbommen van het type B61 in de Nuclear Posture Review (NPR)?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft de Amerikaanse overheid met u overlegd over het moderniseren van de B61-11 en kunt u aangeven wanneer precies de verouderde B61-11 van de Europese locaties verwijderd zal worden? Kunt u, meer specifiek, aangeven wanneer deze B61-11 bommen van Nederlands grondgebied naar de Verenigde Staten (VS) zullen worden overgebracht voor moderniseringswerkzaamheden?³

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Zie Nuclear Posture Review 2018, Departement of Defense USA, vrijdag 2 februari 2018; <https://media.defense.gov/2018/Feb/02/2001872877/-1/-1/1/EXECUTIVE-SUMMARY.PDF>

³ The B83-1 and B61-11 gravity bombs can hold at risk a variety of protected targets. As a result, both will be retained in the stockpile, at least until there is sufficient confidence in the B61-12 gravity bomb that will be available in 2020.» Blz. 6, Nuclear Posture Review 2018, departement of Defensie USA, <https://media.defense.gov/2018/Feb/02/2001872877/-1/-1/1/EXECUTIVE-SUMMARY.PDF>

Vraag 5

Kunt u aangeven wat de voortgang in de productie van de B61-12 is? Kunt u aangeven in welke tijdsperiode de B61-12, die op Europese locaties gestationeerd zal worden, geproduceerd zal worden?⁷

Vraag 7

Kunt u de Kamer, desnoods vertrouwelijk, informeren over de wijze waarop deze kernwapens over Nederlands grondgebied/door het Nederlandse luchtruim of door water worden vervoerd?

Vraag 11

Deelt u de mening dat het nu een geschikt moment is om van modernisering van de B-61 af te zien?

Antwoord 2, 5, 7 en 11

Zoals de Kamer bekend kunnen op basis van bondgenootschappelijke afspraken geen mededelingen worden gedaan over aantallen en locaties van in Europa aanwezige Amerikaanse kernwapens. De Verenigde Staten hebben een levensduurverlengingsprogramma (zogenaamde «Life Extension Program») met als doel de veiligheid, beveiliging en effectiviteit van kernwapens van onder meer het type B61 blijvend te garanderen.

Vraag 3

Is het tevens juist dat dit type kernwapen geschikt is voor de F-35?⁴ Hebt u tevens in het fact sheet over de modernisering dat bij de NPR was gevoegd, geconstateerd dat de F-35 een nucleaire taak krijgt?⁵ Op welke wijze heeft de Amerikaanse regering u hierover ingelicht?

Antwoord 3

De F-35 als systeem zal in opdracht van de Amerikaanse overheid geschikt zijn om kernwapens te dragen. De Amerikaanse overheid heeft het kabinet hierover in een vroeg stadium ingelicht, en de Kamer is hierover reeds in 2002 geïnformeerd (Kamerstuk 26 488, nr. 9).

Vraag 4

Hebt u de Amerikaanse regering ingelicht over het feit dat Nederland geen atoomtaak neemt voor de F-35, zoals vastgelegd in de motie-Van Dijk? Indien nee, waarom niet?⁶

Vraag 12

Deelt u de opvatting dat Nederland een stap moet doen om kernwapens te weren uit ons land? Zo ja, welke stappen wilt u ondernemen? Indien nee, waarom niet?

Vraag 13

Bent u bereid in het licht van de regeringsverklaring dat een nieuwe veiligheidsstrategie aankondigt, van een Nederlandse kernwapentaak af te zien? Kunt u dat toelichten?

Antwoord 4, 12 en 13

Graag verwijst het kabinet naar de kabinetsreactie op de motie-Van Dijk (Kamerstuk 33 783, nr. 5). Hierin stelt het kabinet dat het de bedoeling is dat de F-35 deze taak van de F-16 zal overnemen.

⁷ «Completing the B61-12 LEP by FY2024»; p 10 NPR.

⁴ «The United States is incorporating nuclear capability onto the forward-deployable, nuclear-capable F-35 as a replacement for the current aging DCA. In conjunction with the ongoing life extension program for the B61 bomb, it will be a key contributor to continued regional deterrence stability and the assurance of allies. P6 en 7 NPR.

⁵ Zie <https://media.defense.gov/2018/Feb/02/2001872880/-1/-1/1/NUCLEAR-MODERNIZATION.PDF>

⁶ Kamerstuk 33 763, nr. 14: «spreekt uit dat de vervanger van de F-16 geen nucleaire taak mag hebben»

Vraag 6

Bent u bovendien bereid de Kamer te informeren over de wijze waarop u burgers in de omgeving beschermt tegen eventuele ongevallen, gezien de lange lijst met (bijna) ongelukken die inmiddels in de openbaarheid zijn gekomen?

Antwoord 6

Het Nationaal Crisisplan Straling (NCS) beschrijft de hoofdstructuur van de organisatie voor de crisisbeheersing bij alle situaties waarin ongewenst straling en/of radioactief materiaal vrijkomt of vrij dreigt te komen met een verhoogd risico voor mens en milieu. Dit plan is een uitwerking van vigerende wet- en regelgeving, zowel nationaal (zoals de Kernenergiewet (in het bijzonder art. 40), de Wet Veiligheidsregio's en Politiewet 2012) als internationaal (bijvoorbeeld de relevante richtlijnen van de Europese Unie en conventies van het Internationaal Atoomenergieagentschap).

Vraag 8

Is het u bekend dat het vertragingsstelsel, waarbij de bom met een parachute vertraagd wordt zodat de piloot de «ground zero» tijdig kan verlaten, in het nieuwe model vervangen is door een tailkit? Kunt u toelichten wat deze nieuwe capaciteiten exact zijn, vooral waar het gaat om de toegevoegde «tailkit»?⁸

Vraag 9

Is het u bekend dat de toevoeging van de «tailkit» als doel heeft om meer gericht een doelwit te raken met dit kernwapen?

Antwoord 8 en 9

Uw kamer is hierover geïnformeerd in antwoord op vragen van de leden Knops en Omtzigt (beiden CDA) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over nucleaire ontwapening en non-proliferatie (Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 1426).

Vraag 10

Deelt u de mening dat kernwapens die gericht ingezet kunnen worden de drempel voor gebruik verlagen? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 10

De omstandigheden waarin de NAVO de inzet van kernwapens zou kunnen overwegen zijn *extremely remote*, zoals de NAVO stelt in de Deterrence and Defence Posture Review. Het doel van kernwapens is immers de afschrikking van agressie, niet militaire inzet. Het effectiever maken van kernwapens vergroot de geloofwaardigheid van deze afschrikking, zodat een inzet ervan blijvend kan worden vermeden.

⁸ «Door het toevoegen van een nieuw geleidingssysteem, in de vorm van staartvleugels, wordt de precisie van het wapen verhoogd. Daarmee kan de militaire geschiktheid bij een lagere kracht op het zelfde niveau blijven. Met deze toegenomen capaciteiten wordt de B61-12 een veel bruikbaarere wapen dan de eerdere B-61 versies. Daarmee wordt de bom in de praktijk beter inzetbaar.» «Over de modernisering van de kernwapens in Nederland». Mark Akkerman, november 2013; <http://vredessite.nl/kernwapens/factsheet-kernwapens-2013.pdf>